

Pytanie do teleturnieju

III Powstanie Śląskie

1. **Korfanty ogłosił się dyktatorem powstania.**
2. Wybuchła z powodu niepomyślnego wyniku Plebiscytu.
3. Powstanie rozpoczęło się w nocy z 2 na 3 maja 1921
4. Rozpoczęła się ogłoszeniem strajku generalnego i skutecznym odcięciem połączeń kolejowych między Republiką Weimarską a Górnym Śląkiem.
5. W zamyśle Korfantego powstanie miało się ograniczyć do krótkiej demonstracji na wzór II powstania śląskiego, potwierdzającego wolę Górnoszlązaków przyłączenia do państwa polskiego.
6. Motywem politycznym było odzyskanie Góry Świętej Anny jako symbolicznego dla wszystkich Górnoszlązaków miejsca kultu, co pozwalało liczyć na osłabienie morale polskich powstańców.
7. Mimo uzyskania sukcesu taktycznego Niemcy po bitwach o Górę Świętej Anny i Kędzierzyn nie zrealizowali ostatecznie strategicznego celu, jakim miało być wkroczenie do centrum okręgu przemysłowego i zajęcie utraconych w pierwszej dekadzie maja powiatów we wschodniej części Górnego Śląska.
8. 30 maja gen. Henri Le Rond ogłosił zarządzenie o utworzeniu strefy neutralnej wzdłuż Odry.
9. Niezadowoleni z przerwania walk powstańcy z grupy "Wschód" chcieli podjąć bunt.
10. W wyniku tego zrywu Rada Ambasadorów zdecydowała o korzystniejszym dla Polski podziale Śląska.
11. **W latach 1903-1905 działał w stowarzyszeniu "Eleusis" w Gliwicach.**

ORGANIZATOR

INSTYTUT
RÓZDZIESKIEGO

FINANSOWANIE

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MUZEUM HISTORII POLSKI
W WARSZAWIE W RAMACH PROGRAMU "PATRIOTYZM JUTRA"

PATRONAT

WOJEWODA ŚLĄSKI

Województwo
Śląskie

Patronat honorowy
Prezydenta Miasta Katowice

GLIWICE

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Jakuba Chęstowskiego

Muzeum
Powstań
Śląskich
ŚWIĘTOCHŁOWICE

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Muzeum
Górnoszląskie
w Bytomiu

12. Powstanie w zamyśle Korfanteo miało się więc ograniczyć do krótkiej demonstracji na wzór II Powstania Śląskiego, potwierdzającego wolę Górnoszlązaków przyłączenia do państwa polskiego. **Po osiągnięciu przez wojska powstańcze „Linii Korfanteo”, zamierzał rozpocząć natychmiast rokowania rozejmowe, mając świadomość, że czas działa na korzyść Niemców.**
13. Walki w pierwszym, kluczowym dniu bitwy, były bardzo krwawe. Wynikało to z ostrzeliwania się ze stosunkowo niewielkiej odległości, często dochodziło także do walki wręcz z użyciem broni krótkiej i bagnatów. Straty sił polskich w dwóch zaangażowanych w walkach pułkach szacowano na ok. 100 zabitych i rannych, po stronie niemieckiej według polskich nasłuchów miały sięgać nawet 500 zabitych i rannych.
14. 26 czerwca Wojciech Korfanty z Karlem Hoeferelem podpisali porozumienie o wycofaniu oddziałów obu stron w wyznaczonych terminach z zajmowanych terytoriów, a 5 lipca zakończono ewakuację oddziałów niemieckich i polskich poza teren plebiscytowy.
15. W wyniku tego zrywu Rada Ambasadorów zdecydowała o korzystniejszym dla Polski podziale Śląska. Z obszaru plebiscytowego, czyli ponad 11 tys. km kw., zamieszkanego przez ponad 2 mln ludzi, do Polski przyłączono 29 procent terenu i 46 procent ludności. W Polsce znalazły się m.in. Katowice, Świętochłowice, Królewska Huta (obecny Chorzów), Rybnik, Lubliniec, Tarnowskie Góry i Pszczyna. Podział był też korzystny dla Polski gospodarczo -na przyłączonym terenie znajdowały się 53 z 67 istniejących kopalni, 22 z 37 wielkich pieców oraz 9 z 14 stalowni.

ORGANIZATOR

INSTYTUT
RÓZDZIESKIEGO

FINANSOWANIE

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MUZEUM HISTORII POLSKI
W WARSZAWIE W RAMACH PROGRAMU "PATRIOTYZM JUTRA"

PATRONAT

WOJEWODA ŚLĄSKI

Województwo
Śląskie

Patronat honorowy
Prezydenta Miasta Katowice

GLIWICE

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Jakuba Chęstowskiego

Muzeum
Powstań
Śląskich
ŚWIĘTOCHŁOWICE

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Muzeum
Górnoszląskie
w Bytomiu

II Powstanie Śląskie

1. Kiedy po nieudanej ofensywie polskiej przeciwko Rosji Radzieckiej wyraźne było załamywanie się młodej, polskiej państwowości, w lipcu 1920 roku wybuchł na Górnym Śląsku strajk wywołany przez Niemców.
2. W Katowicach 17 sierpnia, po rozejściu się pogłosek, że upadła Warszawa zdobyta przez bolszewików, protesty zamieniły się ponownie w polsko-niemieckie walki uliczne.
3. To wtedy niemieccy bojówkarze zamordowali katowickiego lekarza, który niósł pomoc rannym Niemcom Andrzeja Mielęckiego.
4. Zwołane pod hasłem likwidacji stronnicej policji niemieckiej i stworzenia opartej na parytecie policji plebiscytowej.
5. Powstanie wybuchło w nocy z 19 na 20 sierpnia 1920, zaraz po wezwaniu do walki wygłoszonym przez Wojciecha Korfanteo, w poparciu dla działań powstańców rozpoczął się na Górnym Śląsku strajk generalny.
6. Dzięki niej doszło do rozwiązania SiPo oraz powołanie Policji Górnego Śląska.
7. 25 kwietnia odbył się w Opolu wiec polski przeciwko **antypolskiej działalności niemieckiej policji bezpieczeństwa (Sicherheitspolizei –w skrócie Sipo)**, który siłą stłumiła ta właśnie policja.
8. Na Górnym Śląsku powstańcy śląscy zdobyli w toku walk m.in. miejscowości: **Szopienice, Mikołów, Murcki, Hołdunów, Dąbrówkę Małą, Janów, Nikiszowiec, Giszowiec, Ochojec oraz Hutę Baildon, Rozbark, Brzeziny Śląskie, Dąbrówkę Wielką, Brzozowice-Kamień, Piekary Śląskie, Miechowice, Bogucice i Bytom** (opuszczony wkrótce przez powstańców na żądanie koalicji).

ORGANIZATOR

INSTYTUT
RODZIENSKIEGO

FINANSOWANIE

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MUZEUM HISTORII POLSKI
W WARSZAWIE W RAMACH PROGRAMU "PATRIOTYZM JUTRA"

PATRONAT

WOJEWODA ŚLĄSKI

Województwo
Śląskie

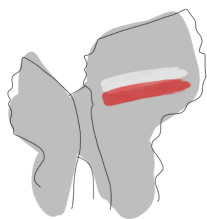

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Jakuba Chęłstowskiego

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

ŚLĄSKIE DROGI DO WOLNOŚCI

AKADEMIA POWSTAŃ ŚLĄSKICH 2.0

9. Czarną kartą z dziejów tego powstania jest spalenie części Hołdunowa przez polskich powstańców. Wioska była zamieszkaana głównie przez ludność niemiecką i ewangelicką. Spalenie części wioski było najprawdopodobniej spowodowane zemstą ludności polskiej, a za ten akt przepraszał miejscową ludność Korfanty.
10. Delegacje związków zawodowych uzyskały również zapewnienie, że do dnia 31 sierpnia SiPo zostanie usunięte z terenów plebiscytowych, jak również, że osoby, które przybyły na Górny Śląsk po 1 sierpnia 1919 roku zostaną z tych terenów wydalone. Uzyskano również zgodę od pracodawców, że strajk nie wpłynie niekorzystnie ani na wymiar urlopów czy też na przydziały węgla deputatowego.
11. W związku z tym dnia 25 sierpnia 1920 roku związki wezwały robotników do powrotu do pracy, a komendant główny POW GŚI ogłosił rozwiązanie tej organizacji, w jej miejsce powołano Dowództwo Obrony Plebiscytu (formalne rozwiązanie POW było tylko zagrywką strony polskiej).

ORGANIZATOR

III
INSTYTUT
RODZIENSKIEGO

FINANSOWANIE

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MUZEUM HISTORII POLSKI
W WARSZAWIE W RAMACH PROGRAMU "PATRIOTYZM JUTRA"

PA
TRIO
TYZM
JUTRA

PATRONAT

Województwo
Śląskie

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Jakuba Chęstowskiego

Muzeum
Powstań
Śląskich
ŚWIĘTOCHŁOWICE

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Muzeum
Górnośląskie
w Bytomiu

I Powstanie Śląskie

1. Polska Organizacja Wojskowa Górnego Śląska kilkakrotnie rozpatrywała już w pierwszej połowie 1919 roku możliwość wybuchu powstania.
2. Na skutek aresztowania części przywódców Państwowej Organizacji Wojskowej (15-16 VIII) część komendantów powiatowych ogłosiła samodzielnie wybuch powstania na dzień 17 sierpnia.
3. Trwało przez tydzień, od 16/17 do 25 sierpnia 1919 roku.
4. Dla uspokojenia nastrojów po tym powstaniu, Sejm Pruski (Landtag) przyjął ustawę o utworzeniu odrębnej, opolskiej Prowincji Górnośląskiej.
5. Po upadku tego powstania większość jego uczestników zbiegła do obozów dla uchodźców ulokowanych w **Zagłębiu Dąbrowskim i Oświęcimiu**, a na Górny Śląsk spadła fala represji niemieckich.
6. W **Sosnowcu** powstał komitet opieki nad uchodźcami, który im pomagał. Nagły napływ ludności spowodował, że zaczęto nawet wydawać pismo dla górnoślązaków pod tytułem: **“Powstaniec”**.
7. Szacuje się, że na teren zagłębia Dąbrowskiego po tym powstaniu napłynęło około 9 tysięcy powstańców i około 13 tysięcy ludności cywilnej. Pomoc materialną dla uchodźców wysłano z wielu miast w Polsce.
8. Plany te odkładano na wyraźne polecenie Korfanteo, obawiającego się negatywnej reakcji aliantów zachodnich i mającego świadomość słabości POW-u na Górnym Śląsku.

ORGANIZATOR

INSTYTUT
RÓZDZIESKIEGO

FINANSOWANIE

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MUZEUM HISTORII POLSKI
W WARSZAWIE W RAMACH PROGRAMU "PATRIOTYZM JUTRA"

PATRONAT

WOJEWÓDZTWO
ŚLĄSKIE

Województwo
Śląskie

Biblioteka Miejska
Przewodnicząca Miasta Katowice

GLIWICE

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Jakuba Chęstowskiego

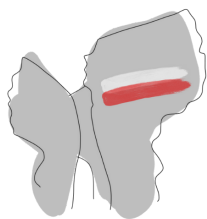
Muzeum
Powstań
Śląskich
ŚWIĘTOCHŁOWICE

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Muzeum
Górnośląskie
w Bytomiu

ŚLĄSKIE DROGI DO WOLNOŚCI

AKADEMIA POWSTAŃ ŚLĄSKICH 2.0

9. Dowództwo nad powstaniem znalazło się ostatecznie w rękach pełniącego od sierpnia funkcję komendanta głównego POW GŚI. **Alfonsa Zgrzebnioka**, chociaż sprzeciwiał się on rozpoczęciu walk.
10. 24 sierpnia została zmuszona ogólną sytuacją do podjęcia decyzji o zakończeniu walk, po wyparciu większości oddziałów za Przemszę i Brynicę.
11. W styczniu 1920 roku weszły w życie na Górnym Śląsku postanowienia traktatu wersalskiego.

ORGANIZATOR

INSTYTUT
RÓZDZIESKIEGO

FINANSOWANIE

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MUZEUM HISTORII POLSKI
W WARSZAWIE W RAMACH PROGRAMU "PATRIOTYZM JUTRA"

PATRONAT

WOJEWODA ŚLĄSKI

Województwo
Śląskie

Patrona honorowa
Prezydenta Miasta Katowice

GLIWICE

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Jakuba Chetstowskiego

Muzeum
Powstań
Śląskich
ŚWIĘTOCHŁOWICE

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Muzeum
Górnosileskie
w Bytomiu